

BIOSTATEK VALEČ

Společné ekologické gospodarstvo rolne, ktoré nie korzysta z doplat rolniczych

Dane kontaktowe

Imię i nazwisko: Vojtěch Veselý

Położenie: Valeč, Czechy

Wielkość gospodarstwa: 12 ha dzierżawionej ziemi

Rok podjęcia działalności: 2007

Główny kierunek produkcji: mięso, warzywa, owoce, sery, mleko, masło

Web / Facebook / Twitter: <http://www.biostatek.cz/>

Rolnik ekologiczny Vojtěch Veselý zaczął uprawiać około 12 ha porzuconych pastwisk i sadów we wsi Valeč w regionie karlowarskim w 2007 roku. Vojtěch miał wtedy 28 lat i dążył do prowadzenia prostego, uczciwego, ekologicznie zrównoważonego życia. Wcześniej z powodzeniem ukończył teologię ewangelicką na Uniwersytecie Karola.

Vojtěch dla określenia swojego gospodarstwa ekologicznego używa nazwy Biostatek, która odnosi się nie tylko do produkcji, ale także do przetwarzania i dystrybucji żywności i napojów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego. Synonimami Biostatku mogą być: gospodarstwo ekologiczne, gospodarstwo społeczne, gospodarstwo wspierane przez społeczność, gospodarstwo rolno-leśne, gospodarstwo permakulturowe, a ostatnio także gospodarstwo regeneracyjne.

Do połowy gruntów Biostatku Vojtěch otrzymywał dopłaty bezpośrednie, jednak do końca 2021 roku postanowił z nich zrezygnować. Od 2022 roku Vojtěch nie będzie się już ubiegał o dopłaty obszarowe, ponieważ uważa że funkcjonujący system jest niesprawiedliwy i nie chce w nim dłużej uczestniczyć.

Vojtěch nie jest właścicielem uprawianej ziemi i wszystkie grunty dzierżawi od państwa, Fundacji na rzecz dostępu do ziemi lub ma pozwolenie na użytkowanie części gruntów należących do okolicznych sąsiadów.

Wytwarzane w gospodarstwie sery, powidła śliwkowe, jagnięcinę, miód, wosk i tłuszcz są dostarczane wyłącznie udziałowcom zrzeszonym w zamkniętej grupie "Obživa". Jest to grupa inicjatyw rolniczych wspieranych przez społeczność, która posiada własny sklep w Pradze. Vojtěch preferuje system wzajemnego zaufania między producentem a konsumentem, dlatego promuje system, w którym bezpieczeństwo żywności jest zapewniane przez udziałowców zgodnie z ustalonymi metodami (Partycypacyjne Systemy Gwarancyjne).

Początkowo jednoroczny ogród warzywny został stałym elementem gospodarowania. Uprawia się w nim zioła pomagające leczyć boreliozę i migreny, zioła wspomagające odporność i inne. Ogród jest estetyczną atrakcją gospodarstwa, zachwyca zimą i latem, jest ozdobą i ma walory terapeutyczne. Znajduje się w nim również labirynt. Ogród jest pełen motyli, pszczół, kwiatów, kolorów i zapachów. Ponieważ Vojtěch ceni samowystarczalność gospodarstwa, w ogrodzie przy zastosowaniu odpowiednich metod zbierane są nie tylko warzywa, ale i nasiona.

Stado podstawowe składa się z 30 ręcznie dojonych owiec, które pasą się na pastwiskach, w sadach i lasach.

Działalność gospodarstwa obejmuje cykl od siewu lub narodzin jagnięcia do wytworzenia masła, poporcjowania plastrów udźca jagnięcego lub przygotowania chutney z zielonych pomidorów. Przetwórstwo płodów rolnych jest prowadzone w związku z przebiegiem pór roku.

W lecie często korzysta się z letniej kuchni, pieca do pizzy, wędzarni, wyposażonej jurty mongolskiej oraz kilku przytulnych i coraz bardziej popularnych małych domków wokół strumienia.

Vojtěch żyje w sposób zrównoważony pod względem ekologicznym. Jest to jeden z głównych powodów, dla których udziałowcy go wspierają. Akceptują oni również fakt, że w swojej praktyce gospodarstwo przestrzega tylko najbardziej niezbędnego minimum legislacyjnego. Vojtěch stara się unikać nadzoru ze strony organów administracji państwowej i ich akredytowanych partnerów. Postanowił również zrezygnować z dotacji dla rolnictwa, chcąc w ten sposób przygotować się na okres, w którym sektor rolny nie będzie wspierany ani z budżetu UE, ani z budżetu krajowego.

Gospodarstwo uczestniczy w programach Edukacji i Świadomości Ekologicznej (Ministerstwo Środowiska), rekrutuje stażystów z programu „WWOOF” (World Wide Opportunities on Organic Farms – sieć organizacji krajowych łącząca gospodarstwa organiczne i chętnych do pracy w nich wolontariuszy) i wolontariuszy Europejskiego Korpusu Solidarności. Gospodarstwo pełni funkcję gospodarstwa społecznego i zatrudnia miejscową ludność pokrzywdzoną przez los. Vojtěch założył ekologiczny obóz „EkoCamp Doupov” oraz współpracuje z festiwalem muzycznym i kulturalnym Povaleč.

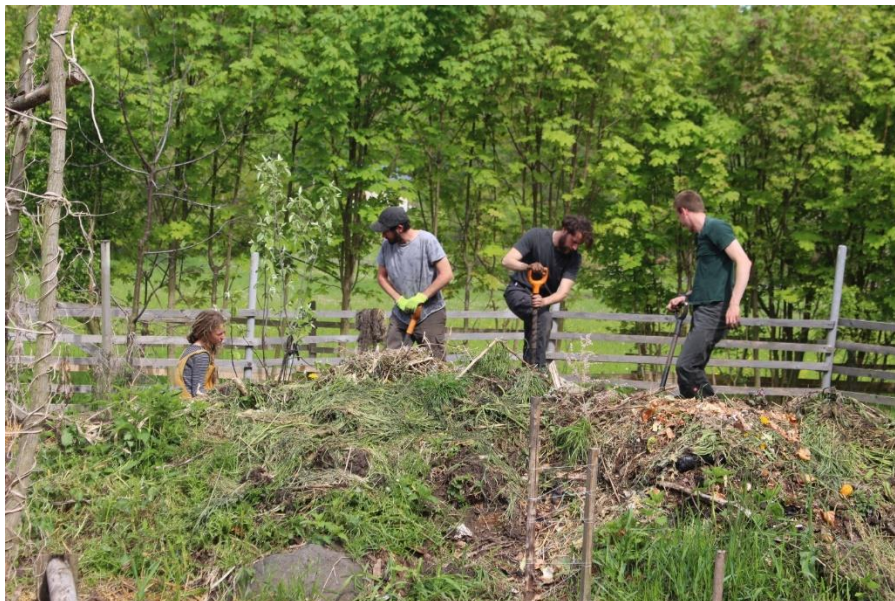
Po dziesięciu latach członkostwa w stowarzyszeniu młodych rolników, Vojtěch został członkiem stowarzyszenia rolników prowadzących małe rodzinne gospodarstwa. Będąc członkiem tego stowarzyszenia, otrzymał m.in. pomoc w przygotowaniu wniosku o przyznanie „Premii dla młodych rolników” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW).

Piętnaście lat temu w miejscu Biostatku znajdowała się tylko zielona łąka. Dziś na tym terenie znajdują się małe budynki, zbudowane przez Vojtěcha i jego gości, wolontariuszy oraz stażystów. Vojtěch jest właścicielem ciągnika Lamborghini 55 DT. W przeszłości Vojtěch otrzymał około 40 tys. euro w ramach wsparcia PROW dla młodych rolników oraz około 20 tys. euro od Lokalnej Grupy Działania „Vladař”. To ostatnie wsparcie zostało wykorzystane na budowę przetwórnicy.

Vojtěch spotyka się z innymi rolnikami z okolicy, ale pomagają sobie nawzajem tylko w nagłych wypadkach. Vojtěch sam zajmuje się codziennym zarządzaniem gospodarstwem. Często krytykuje praktyki konwencjonalnych rolników zorientowanych na przemysł i biznes.

Za dwadzieścia lat chciałby robić to samo, co dzisiaj. Może się jednak okazać, że Biostatek nie będzie już dla rolników inspiracją, ponieważ w Republice Czeskiej i w całej Europie będzie działać więcej tego typu gospodarstw.

Zdjęcia:

Viability of small farms managed by young farmers under new "farm-to-fork" strategy (2020-1-CZ01-KA203-078495)

